

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petletna vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v soboto 27. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom prične se nova naročba na zadnje četrtletje

„SLOVENCA“,

h kateri najljubše vabi

opravništvo.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določijo naročnina, se ne ozira.

Slovinci in politični uradi.

Ko je pred meseci potekla desetletna doba, odkar stoji na čelu naše deželne politične uprave visokorodni gospod baron Winkler, porabil je slovenski narod na Kranjskem to priliko, da mu je pokazal svojo hvaležnost za mnogobrojne zasluge, ki si jih je stekel za kranjsko kronovino s pospeševanjem gmotnih interesov prebivalstva in svojim nepristranskim postopanjem nasproti slovenskemu narodu. Slovenci diči lastnost, da ne pozabi tako lahko hvaležnosti do onih mož, ki v težavnem svojem položaju pospešujejo narodov razvoj v svojem delokrogu ter odstranjujejo mnoge in velike zapreke, ki mu jih stavijo vidni in nevidni nasprotniki v boju za narodne pravice, zajamčene mu v ustavnih zakonih.

Da so se razmere v narodnem oziru na Kranjskem za časa Taaffejeve vlade izboljšale in da se je šolstvo vsaj deloma postavilo na narodno podlago, pač ne gre hvala osrednji vladi, Slovencem od nekdanj itak ne posebno naklonjeni, temveč v veliki meri sedanjem gosp. deželnemu predsedniku, ki je skušal,

v kolikor so mu dopuščali to oziri na merodajne kroge, odstraniti krivice, ki so se dogodile in se deloma še godé slovenskemu življu. Radovoljno in odkritosrčno smo se zaradi tega pridružili povodom njegove desetletnice mnogoštevilnim njegovim čestilcem ter v polni meri priznavali njegove zasluge, dasiravno že od nekdanj ne moremo odobravati njegovega postopanja pri nameščenju politično-upravnega osebja na Kranjskem. Molčali smo do sedaj o tej stvari, upajčč, da se morda razmere obrnejo na bolje; toda nameščenja v zadnjih mesecih kažejo, da smo se varali v svoji nadi. Radi tega je nastala za nas časnikarska in narodna dolžnost, da se s tem za našo narodno bodočnost velevažnim vprašanjem bavimo in tem mestu, in to temveč, ker smo dobili v tej zadevi že mnogo pritožb in dopisov.

Ko se je leta 1867. storil velevažen korak s strogo ločitvijo politične uprave od pravosodja, popolnila so se mesta pri političnih oblastvih (pri deželni vladi in okrajnih glavarstvih) večinoma z uradniki, ki so kot domačini ali vsaj vsled mnogoletnega bivanja v deželi dobro poznali narod in znali jezik njegov. Akoravno vsled vzgoje svoje večinoma nasprotni slovenskim težnjam, imeli so vendar za prebivalstvo in njega gmotno korist srce na pravem mestu. Trudili so se po svoji najboljši moči, da se je izboljšala občinska uprava, da so se zgradile nove šole, da so se napravile nove, izboljšale obstoječe ceste in da se je sploh ukrenilo to, kar je moglo pospeševati gmotno korist prebivalstva brez prevelikega obremenjenja davkoplačevalcev. Narod je tem možem hvaležen in jih ima, v kolikor niso več v dejanski službi, v dobrem spominu. A prišli so drugi časi!

Po padcu grofa Hohenzwarta nameščali so se slovenski pravniki po zvršenih študijah pri sodiščih in v drugih državnih uradih, dočim so bili Slovenci, ki so vstopili v politično službo, bele vrane. Vzrok tej prikazni moramo pač iskati v tedanjih političnih

razmerah, Slovanom neprijaznih. Saj slovenskemu uradniku ali profesorju tedaj ni preostajalo nič drugega, nego potujčiti se, če ni hotel, da ga premesté na skrajno periferijo države med trde Nemce ali Lahe. Če se je godilo z gimnazijskimi profesorji ali poštними uradniki tako, kaj bi bili počeli s političnimi uradniki!

Pričakovati pa je bilo, da se bodo po nastopu grofa Taaffeja s premembo vladnega sistema tudi v tej zadevi stvari nekoliko izboljšale in da bodo skrbeli merodajni krogi za dober političen naraščaj, kar po našem mnenju ni bilo pretežavno, ker je ravno tekom zadnjega desetletja razmeroma veliko slovenskih pravnikov zvršilo svoje študije. Žal, da se to ni zgodilo! Dočim so se sprejemali in se še sprejemajo v politično službo pravniki, ki ne znajo niti besedice slovenski, zavrnilo so se — slučajno nam znani — posredno ali neposredno slovenski pravniki, dasiravno so prebili izpite s prav dobrim vspehom. Tudi je istina, da se celó pri imenovanjih za uradniška mesta ne gleda na znanje slovenskega jezika. Taka nameščenja in imenovanja zdé se nam tako nerazumljiva, da nam vsiljujejo misel, kakor da bi se vršila vsled nekakih vplivov.

Zahteva, da se le tisti nastavi kot uradnik med Slovenci, ki je več slovenščine v besedi in pisavi, je tako naravna in umevna, da se moramo kar čuditi, ker se ná-njo tako malo ozira! Saj je ta zahteva tudi v interesu stvari same. Kak je ugled političnega uradnika, če vidi prebivalstvo dotičnega okraja, da ž njim v svojem jeziku še občevati ne more? Kje je potem njegov vpliv, kojega v korist dobri stvari tako mnogokrat potrebuje? Njegova naloga vendar ni edino le strogo kaznovanje političnih prestopkov in formalno izvrševanje danih zakonov!

A ne samo narodov jezik je treba poznati političnemu uradniku, temveč mora tudi imeti ljubezen do prebivalstva, imeti mora trdno voljo, da mu pomaga v okvirju svojega delokroga z dobrimi sveti

LISTEK.

Nočem!

(Vaška slika z Gorenjskega; spisal P. F. G. . . r.)

I.

V nedeljo po cerkvenem nauku je bilo. Boječe je trkal nekdo na vrata, ki so vodila v župnijsko pisarno v vasi N.

„Naprej!“ — zaklical je krepko gospod župnik, kojemu so sivi lasje že izpadali. Oni zunaj pa ni prišel noter, ampak zopet in zopet je na lahko potrkal in pokašljeval.

„Naprej!“ — zakliče še glasneje župnik ter pristavi: „Saj je odprto vendar“. Konečno se tedaj vrata odpró in v sobo se nerodno privije zastaven, brhek kmetski fant. Pri vratih obstoji.

„Dober dan!“ — pravi prijazno župnik ter ponudi došlecu mehak stol. „Veseli me, da me stričnik zopet jedenkrat obiše.“

Mladi stričnik, še vedno pri vratih stoječ, vzdigne nekoliko svojo roko proti glavi, a se na polovici pota premisli. Menda ni vedel, ali se mora župniku, s katerim je v sorodu, tudi odkriti ali ne.

„Le odkrij se, Martin, le,“ — reče mu smeje župnik, — „kaj bi se sramoval! — Pa kako si že velik!“

Martin molči ter se zadovoljno smehlja. Odkril se je. A kaj sedaj s klobukom? Ali ga naj v roki obdrži ali odloži, da bi poljubil gospodu roko?

„Kako ti gre, Martin?“ — vpraša župnik.

Fant še vedno ni zinil niti besedice. „Sedaj pa moram govoriti, naj bo že, kar hoče“, — misli si Martin ter pravi:

„Dobro gotovo ne.“

„Kaj si rekel, kaj? — Da bi mi Golobov edini sin tožil, tega bi se pa ne nadejal!“

„Je že spak“, — méni Martin, séde na stol in položi svoj kastorec na tla. „Sitnost je, sama sitnost“, pristavi, na to privleče od nekod tabačni mehur in lončeno pipico, katero začne z mazincem basati. Ničesar več se ni bal.

„Ali so Te morda vzeli k vojakom?“

„Ne. Ploskonog sem, je dejal dohtar. A moj oče mi je izročil gospodarstvo.“

„I to Te pač ne bo žalilo!“ — vsklikne župnik.

„Tega ne; a imeti moram koga. To je pa sitnost. Oženiti se bom moral!“

Stari gospod ga začudeno pogleda. „No, to ni nikaka nesreča“, — reče potem.

„Nesreča sicer ne“, — pritrdi v zadregi Martin.

„Skrbi Ti pa tudi ne bo prizadejalo ravno veličih.“

„Pač, pač!“ — pravi mladi kmet ter začne spuščati kolobarčke dima proti stropu.

„Martin“, — méni sedaj stari gospod, „stori mi ljubav in odloži to smrdečo stvar.“

„Ali gospod ne kadé tudi sami?“ — začudi se Martin in puši dalje.

„Ne. Veselilo me bode, če še Ti kajenje opustiš, vsaj tu v sobi.“

„To pa to“, — Martin pipo zopet ugasne ter jo položi poleg stola na tla.

„Bodeva pa rajši nekoliko nosijala“, župnik mu ponudi svojo tobačnico.

„Če smem“, — reče Martin, vtakne palec in kazalec v tobačnico ter krepko noslja.

„Tako. Sedaj mi pa razloži svoje križe, stričnik“, — začne župnik prejšnji pogovor. „Zakaj se Ti tedaj zdi ženitev zoperna?“

„Zoperna ravno ne“, — odvrne stričnik; „vendar je tako — ah — ah — ah!“

„Bog pomagaj!“ — pravi župnik. A nekaj se je moralo vendar zgoditi, ker sicer bi flegmatični Martin tako ne zarudel.

„Nič hudega!“ — tolaži ga gospod, „izvestno Ti je kje počila šiv. — Torej ženiti se hočeš?“

„Pa za nobeno ne vém“, méni Martin ter si briše z rudečim robcem po nepotrebnem obraz. „Če bi mi gospod župnik — katero nasvetoval?“

in navodili! Žal, da se ta lastnost pri uradnikih, ki niso iz naroda, velikokrat pogreša!

Vzglede zadnjih časov nam pričajo o tem. Bode li praktikant grof Künigl, če se mu posreči, splezati po uradniški lestvici kvišku, dober okrajni glavar za narod, ki mu je „Sauvolk“? Bode li kot načelnik okrajnega šolskega sveta imel srce za narodno šolstvo? Pač težko!

Dolgo je trajalo in hud je bil napor, predno se je doseglo to, da se nameščajo pri sodiščih uradniki, zmožni slovenščine. Da se sedaj pri teh uradih slovensko uraduje, je posledica temu. Skrajni čas pa je, da z vso odločnostjo zahtevamo, da se tudi za politične urade nameščajo uradniki, ki ne bodo samo lomili slovenščino, temveč jo znali poveljno.

Ta članek sklenemo z željo, da gospod deželni predsednik dobrohotno uvaža opravičeno našo zahtevo in da se pri sprejemanju političnih uradnikov v prihodnje ozira le na take prošilce, od katerih je pričakovati, da bodo kos svoji nalogi, in kateri ne bodo, kakor grof Künigl „et tutti quanti“ žalili narodovih svetinj!

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna V. velika skupščina v Ljubljani dne 24. septembra 1890.

Kakor so poročali naši časniki, priredila je Narodna Čitalnica ljubljanska, katere slavni odbor je dozdej vodstvu in družbi blagodušno prepuščal svoje prostore v porabo, že dne 23. septembra z abavnimi večer na čast skupščinarjem Ciril-Methodove družbe. Vsa krasna dvorana napolnila se je z odličnim občinstvom domačim in stranskim. Videti je bilo že ta večer podružnične zastopnike iz drage nam Koroške, iz zelene Štajarske, iz kršnega Primorja in osrednje Kranjske. Oddelek vojaške godbe sviral je izvrstne komade, tudi nekatere domačinke, ki jih je občinstvo poplatilo z živahno pohvalo. Istotako je slavni čitalniški pevski zbor pod vodstvom profesorja Gerbica z občudovanja vredno preciznostjo zapel več prekrasnih skladb ter žel zaslužen pohvalo. Izmed prostih nagovorov naj lepši uspeh imel bode poziv dr. Tavčarja do navzočnega venca zavednih dam, da se kmalu zberejo slovenske matere in dekleta v svojo žensko podružnico ljubljansko, čemur je občinstvo burno priglaševalo.

Dne 24. septembra je bila po naznačenem vsporedu v mestnožupni cerkvi sv. Jakoba ob 10. uri slovesna sv. maša za žive in za mrtve družbenike, katero je v znani blagodušnosti račil darovati z obilno azistencijo p. n. g. stolni kanonik in družbeni pokrovitelj Andrej Zamejcek, tudi član vodstva družbi sv. Cirila in Metoda. Službe božje se je vdeležilo v rezerviranih klopih več članov društvenega vodstva, nadzorništva, razsodništva in podružničnih zastopnikov, sicer pa tudi mnogo pobožnega naroda. Občeznani cerkveni pevski zbor pod vodstvom ravnatelja Lavoslava Belarja je izvrstno izpolnil svojo nalogo ter dodal še lepo pesem o družbenih zavetnikih sv. Cirilu in Metodu.

Po 11. uri prične se v čitalnični dvorani

Običajno zborovanje.

1. Prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda prof. Tomo Zupan izpregovori primeroma tako-le:

Slavna velika skupščina!

Družba sv. Cirila in Metoda je praznovala svojo ustanovno ali prvo veliko skupščino 5. julija, prav v dan svojih sv. zavetnikov pred Bogom, 1886 tega leta v Ljubljani; in sicer tu, kot danes, v teh nam domačih prostorih. Tisti dan smo v prvo klicali za pomoč svoja priprošnjika pred Bogom — in nismo ju klicali zastoj. Kakó smo v družbenem vodstvu hiševali do sedaj pod njunim svetim varstvom, dajali smo Vam, častiti, namreč v velikih skupščinah račun leto za letom: 1887 v Trstu, 1888 v Ptuj in vlani, 1889. leta, v Bledu. — Danes stopa to vodstvo zopet pred Vas, torej že drugi pot v središči Slovenstva, v beli Ljubljani. V podružničnih zastopnikih ali pa udih gleda to vodstvo danes zbrane krog sebe svoje 91 te podružnice; one, ki so doslej po slovenski zemlji klile na dan, prav kot cvetice ženejo iz zemlje takrat, kadar veje pomladanska sapa.

Vprašali bodete, častiti skupščinarji, po pravici: Kak duh pa je vodil to preteklo upravno leto družbo sv. Cirila in Metoda? Odgovor mi je: Taisti duh, kot do vlani osorej — duh miru. S tremi lastnostmi se je dičila namreč vselej in se diči danes družba sv. Cirila in Metoda — in te so: vernost, lojalnost in ljubezen do slovenske domovine, saj uprav v teh treh staroslovenskih svojostih uvida tudi družba sv. Cirila in Metoda pogoje svojega obstanka. In nobenega temu častitemu trojnemu programu nasprotnega čina nam nikdo do danes očitati ni v stanu.

Vprašali bote nadalje: Ali bo pač temu programu naše družbe ugodna tudi prihodnost? Kaj nam donese ta bodočnost, danes nikdo soditi ni v stanu. A donesi prihodnost, kar že rado; družbenemu načelništvu zvezde-vodnice ostanejo te, kot so danes; v družbenem vodstvu bodo delovali odborniki vsi za enega, eden za vse — nepremakljivejšega poguma in nepremakljivejše volje od trde skale.

In ko bi se v prihodnjem našem upravnem letu po lepi naši domovini še hotel nadaljevati razdór — oprt morda le na gólo osebná mrženja; — ko bi se med dobrim našim ljudstvom vzgojeval umetno nasnovani prepír — vodstvu naše šolske družbe bi bil tak razdvoj, tak prepír pogin: zato se vodstvo svojemu konservativnemu programu izneveriti nikdar ne more in ne smé.

In ko bi nekrščanska, nelojalna in neslovenska strast svoj prekucijski prapor vihtéti jela širom vse ljube nam slovenske domovine — z dóma družbe sv. Cirila in Metoda; z bivališč njenih podružnic od Drave doli do Kolpe in do jadranskega morja, od Soče tje do Sotle in do Mure — nikjer pri nas si snéti ne pustimo najmileje zastave, kar jih svet pozna: bele zastave miru. — In izdajalčeva tista roka, ki bi se drznila seči nam po tej nedolžni zastavi miru! Kajti naša družba je daleč proč od političnih

fluktuvacij, ona ima pred očmi le kulturni razvoj našega naroda po dobrem šolstvu.

Družbi sv. Cirila in Metoda je na sreči naše nedolžne dece dosleden šolski napredek; zato že — ko bi drugih vzrokov ne bilo — se bode v slovarju družbe sv. Cirila in Metoda beseda „razdór“ tudi v naprej zvala „sporazumljenje“; in beseda „prepír“ se naši družbi glasi „mir“. (Dobro! odobravanje!)

Tacega postopanja v naši družbi smo, dragi, dolžni svojemu Bogu; svojemu cesarju in svoji domovini: zato bo tudi — in tega smo si svesti vsak trenutek — blagovala táko dosedanje in táko znapréne delovanje družbe sv. Cirila in Metoda — cerkev, država in domovina. (Splošno odobravanje! Živio-klici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. septembra.

Notranje dežele.

Dr. Rieger, kakor piše „Politik“, hoče z ozirom na zadnje pojave pri volitvah in na nagibanje vlade na liberalno stran odložiti svoj mandat. Iz tega namena je vladi izročil svoje zadnje zahteve ter želi, da se o njih vlada odloči še pred začetkom deželnega zbora; ako vlada tega ne stori, umakniti se hoče vodja češkega naroda iz političnega življenja, kjer je toliko let tako vpešno in slavno deloval za svoj narod z nesebično, mladeniško navdušenostjo. Predno pa se poslovi kot vodja od svojega naroda, namerava izdati posebno pismo, v katerem bo pojasnil in opravičil svoje ravnanje. Pač morajo biti razmere na Češkem žalostne, da vodja naroda nima več prostora za svoje delovanje na političnem področju.

Volitve v deželni zbor nižjeavstrijski so se za kmetске občine vršile dne 25. t. m. Stranke, ki so se združile proti židovskim liberalcem, smejo biti z njimi zadovoljne; voljenih je namreč 15 anti-liberalcev, 4 liberalci in eden, ki se ne prišteva nobeni stranki. V združenih protiliberalni stranki je 6 konservativcev, med njimi je izvoljen tudi znani dr. Scheicher in 9 nemško-narodnih antisemitov. Med liberalnimi poslanci je zavoljo lepšega sevéda tudi opat Karl iz Melka; gospod opat je že večkrat pokazal, da se prav dobro počuti v liberalni družbi. — Tudi sicer so antisemitje po mnogih krajih dosegli zdatne in častne manjšine, dasi letos s prvim naskokom še niso zmagali; vidi se pa, kako bitro se ruši židovsko-liberalna trdnjava. — Na Dunaju mestni očetje še vedno obravnavajo novi mestni statut. Predlog dr. Lueggerjev, da tudi v prihodnje mestni zbor sam voli župana, ne da bi ga vlada imenovala, je bil sprejet. Da bi se pa opustili trojni volilni razredi in da bi volilci skupno volili, v to, kakor poročajo liberalni listi, po izreku ces. namestnika ne bo vlada nikoli dovolila. — Umrli je na Dunaju znani učenjak in pisatelj o narodnem gospodarstvu dr. Stein, liberalcem nepriljubljena oseba.

V tiskovni pravdi Scudier contra „Vaterland“ je bil pisatelj dotičnih člankov, kakor znano, obsojen. Baron Scudier je namreč enemu svojih „podložnih“, kakor je sam rekel, posodil od eraričnega posestva 100.000 gld. Ker je bil baron tedaj v uradni službi, zdelo se je pisatelju „Vaterlanda“, da se to ne dá združiti z njegovo službo in ga je v listu napadel. Predsednik sodišču je rekel porotnikom, da dokaz o nespretnih ali breztaktnih činih še ne zadostuje, da bi opravičil kritiko, ker je bil morebiti tožitelj le bolj nepreviden pri varovanju svojih koristi, kakor bi bil kak skušen človek v denarnih in kupčijskih stvaréh. Porotniki, pravi „Vaterland“, niso presojali nepredvidnosti neskušenelega trgovalca ter so obsodili grajalca.

Vnanje države.

Rim. Kakor pišejo listi, utegne se izvršiti neka izprememba v papeževem državnem tajništvu. Kardinal Rampolla baje namerava odložiti svojo službo, na katerega mesto pride brčkone kardinal Vannutelli. O vzrokih te izpremembe ne vedó listi še nič zanesljivega.

Rusija. „Graždanin“ méni, da se evropski položaj v političkem oziru ni nič izpremenil po shodu nemškega in avstrijskega cesarja v Rohnstocku.

Italija. Iz Rima se poroča: Baring in Grenfell, katera je poslala angleška vlada sém k obravnavi z Italijo, da bi se vravnale meje med angleškim in italijanskim ozemljem v Afriki, došla sta semkaj. Ministerski predsednik ju je častno sprejel.

Francija. „Matin“ je nedavno omenil v svojem članku, da je Rusija nagovarjala Spullerja, ko je bil ta minister vnanjih zadev, da naj se sklene pismena zveza mej Rusijo in Francijo. To poročilo zatrjuje zadnji čas tudi „France“. Spuller je neki zavrnil predlog Rusije, ker je bil popolnoma izpremenil francosko vnanjo politiko ter se približal, kakor mu je svetoval Ferry, trodržavni zvezi. Za Spullerja so se, kakor pravi omenjeni list, razmere med Rusijo in Francijo zdatno poslabšale. „France“

(Dalje v prilogi.)

„Jaz? Kaj pa misliš, Martin! Poročil Vaju bodeš že, poiskati si jo pa moraš sam. Saj jih je dosti na izbero.“

„To je ravno sitnost, ker jih je toliko! Če bi bila samo jedna, no, potem bi bilo lahko izbirati.“

„Nekoliko pomisli“, — svetuje mu gospod župnik smeje, „jedna Ti bo že ljubša ko druge.“

„So mi pač vse jednake. Če bi me sicer vprašali, katera mi je najmanj všeč, povedal bi jo lažje.“

„Katera pa je ta?“

„Pečnikova Angela!“ — zakliče Martin, pri tem pa močno zarudi.

„Zakaj ravno ta? Saj je vendar Angela pridno in delavno dekle. Prinesla bi tudi nekaj k hiši.“

„A njena prevzetnost, gospod! Grofica bi bila lahko, tako je prevzetna. V steklo naj se ukaže dejati!“

„Glej, glej, kaj se še vsega ne domisliš!“ — župnik začne se glasno smejati. „Martin, kaj Te je pa Pečnikova tako užalila? Gotovo si že popraševal o nji, pa si moral z dolgim nosom zopet oditi! Ali sem uganil?“

Martin vzame kastorec v roko ter ga začne vrteti. — Potem ga dene pod pazduho in zamrmra: „Dosti ne manjka.“

„Dobro“, — pravi sedaj stari gospod in skušen dušeslovec, — „jo že imamo, Martin.“

„Jaz ne, jaz že ne“, — ugovarja Martin. „Jedenkrat sem ji dal dobro besedo, ker pa ni hotela — pa nič. Da bi se pustil od Pečnikove grofici ne voditi za nos, tega nočem in stokrat nočem.“ Zopet začne vrteti svoj klobuk ter ga ogledavati od vseh strani.

„Hm, hm!“ — pravi župnik ter bobna s prsti po mizi. „Kaj tedaj?“

„K gospodu župniku pridejo tako-le ljudje, pa bi dejal, da bi mi jedno pošteno zbrali za ženo in gospodinjo.“

Župnik gleda nekaj trenutkov mladenču pazljivo v obraz, potrka na tobačnico, noslja ter pravi: „Ti si mi pa pravi junak, Ti!“

„Če ne, pa ne“ — zajezi se nekoliko Martin in naglo vstane. „Bom vzel pa staro Kordežovo Mico za gospodinjstvo. Saj ni, da bi se moral ženiti!“

„Le nikar se precej ne ježi! Jaz bom skušal storiti, kar bo možno.“

„Da, prosim lepo“, — pravi mladi gospodar in stiska svoj kastorec med pestmi, kakor bi ga hotel ožmeti. „Saj veste, da sem bolj neroden...“

„Da, da, že dobro!“ — odgovori župnik ter mu potrka na ramo.

Martin jo sramežljivo pobaše skozi vrata.

opomni celó, da je dal Spuller vsa, gotovim diplomatom namenjena pisma, odpreti takozvanemu črnemu kabinetu. — Kako ogromno škodo je povzročila povodenj na južnem Francoskem, razvidi se lahko iz tega, da je odločila francoska vlada 300.000 frankov za podporo poplavljenecem.

Švica. Kakor zatrjuje komisar Künzli, nameravajo zmerni in rogovileži pričeti zopet razgrajati, če se le Respini povrne na svoje prejšnje mesto, zakaj povsod razven v Tesinu vlada zlata svoboda in zadovoljnost ljudstva. Če se torej povrne Respini k vladi, navstala bo velika politiška nevarnost, navstali bodo še večji domači nemiri. Še celó nekateri konservativci priznavajo, pravi nadalje Künzli, da je Respini sam mnogo zakrivil zadnje tesinske nemire. Vlada bi se mogla vzdržati le (!), dokler bi jo varovale posadke ali pa telesna straža (!). Kake vrste mož je Künzli, razvidno je dovolj iz tega njegovega podatka, kateri je dovolj umeven brez vsakega komentara. Temu nasproti se je pa oglasil Respini v nekem tesinskem časniku, rekoč: Jaz in moji tovariši smo pripravljene na vse, na vsako žrtev v blagor in korist domovine. Radikalcem in puntarjem ne odstopim ničesar. V državni svet sem stopil v jako neugodnem položaji, ne meneč se za svoje interese in ugodnost. Zdaj, ko se je položaj še bolj poslabšal, je tem potrebneje, da ostanem na svojem mestu. In ostal bom, zakaj dobro vém, da je to v pravo in trajno blagostanje naroda. Dobro vém, da se smem zanašati pri tem na podporo ljudstva. Ne, nikakor ne, v takih časih ne odstopim, zakaj moja vest mi ničesar ne očiha. V svesti sem si, da sem vedno deloval v moralni in materijalni prospeh moje domovine, da sem se vedno bojeval za prostost in ljudovlado. V tem smislu delujem že 23 let in tudi v prihodnje bom tako deloval ter ne odstopim niti za korak nazaj pred nepostavnostjo in uporom! — Bržkone se ne bodo še tako kmalu polegli notranji viharji v Švici, vsaj iz podanega bi se tako sklepalo.

Španija. Revolucijonarno gibanje na Portugalskem vznemirja še sosedno špansko državo. Tudi tukaj je začela vstaja glavo vzdigovati, tako vsaj se poroča iz Madrida „Pol. Corr.“ Španski prekucuhji so namreč nameravali javen razglas za portugalsko republiko in proti Angliji, toda eneržiji španskih oblastev se je posrečilo, zabraniti ga. Ker ne morejo javno, nameravajo neki v zasebnem krogu izvršiti nameravani razglas. Vse to je hujskanje národa, katero utegne imeti le žalostne posledice.

Portugal. Kakor se poroča iz Lisabone, zbrala se je 24. t. m. pred tamkajšjo zastavnico mnogobrojna množica razburjenih duhov, ker se je bila raznesla novica, da namerava zastavnica posoditi portugalski vladi milijon funtov šterlingov.

Anglija. Povsod so jednaki zloglasni prekucuhji človeške družbe. Hujskati in slepiti ljudstvo, to je njihov obrt, kateri jih živí. Tako so preteklo nedeljo londonski socialisti napovedali razglas praznujočih delavcev na posebnih listih, rekoč: „Zberite se na tisoče ter uveljavite svoje pravo; zahtevajte: ali delo, ali kruh! V stran z uboštvom in samotrštvo! V stran s posestniki in kapitalisti! Smrt vsem trinogom!“ Zbralo se je neki do 600 ljudij, kateri so se uvrstili okrog rudeče zastave. Neki zloglasen socialista je imel govor, proti kateremu so se čuli nepovoljni glasi. Ko je dovršil ta rogovilež svoj revolucijonarni govor, nastopil je delavec M' Gormak ter svaril svoje tovariše pred združenjem s socialisti, katerim ni za ničesar družega, kakor da delajo nemire med prebivalstvom ter si iz njih kujejo glavnicó. Ta mož je tako prepričevalno delavcem govoril, da so planili razkačeni proti zgoraj omenjenemu socialistu, iztrgali mu rudečo zastavo iz rok ter jo raztrgali na drobne koščke. Naposled so sprejeli tu navzoči delavci resolucijo, katera je ugovarjala socialističkim agitatorjem, da bi vodili za nos praznujoče delavce, ter opozorila vlado, naj stori kaj za tisoče in tisoče delavcev, ki so brez strehe in zaslužka.

Izvirni dopisi.

Iz Prage, dné 24. septembra. (Deželni zbori, — Pomoč v nesreči in narodna meja. — Razno.) Češki deželni zbor, ki je bil 27. maja t. l. odložen, prične delovanje svoje isti dan, kakor drugi deželni zbori. Prečudni so čuti, s kojimi v tem trenutji zrè javnost tjá na Malo stran, ko se znova odpró duri praške zbornice. Česa pričakuje češki ljud v prvi vrsti od deželnega zbora? Grozna katastrofa, ki je početkom tega meseca zadela domovino našo, ter uničila ali poškodovala živobitje tisočerih rodbin, bode prvi predmet ljudskih zastopnikov, da se pomaga. Poškodovani okraji, občine, v prvi vrsti naša Praga, predložili bodo prošnje za podporo; dežela in država bodo prošeni za podporo gledé zgradbe Karlovega mostú. Poleg te izredne akcije, s katero se ima baviti naš deželni zbor, je še cela kópa družih zadev.

Med političnimi so predloge gledé na dunajske poravnave. Vprašanje, na káko stališče se bodo po-

stavili češki poslanci k spravnim predlogom, je že davno rešeno. Češki uradni jezik, občevalni in uradni, to je oni pogoj, od kojega je zavisno vse daljše pogajanje.

Političen položaj na Češkem najbolj označuje prihodnja volitev v dan 27. t. m. v Henrikovem Građu in Novi Bistrici, kjer kandidujejo Mladočehi dr. Jana Slavika, staročeska stranka pa še kandidata ni postavila, in sploh stoji tu nasproti sedanjemu gibanju zoper poravnavo v apatični resignaciji. Najbolj je to nestanovitnost in neodločnost staročeske stranke opažati v „Hlasu Naroda“, ki dan za dnevom marno hoče zakrivati — desorganizacijo svoje stranke.

Pač jo je dobro pogodil prevzvišeni vladika Strossmayer, zahvaljevajoč dr. Riegra za vse te prelepe čestitke povodom štridesetletnice iz Češke, ko pravi v pismu: „Tem povodom prejel sem, kakor i vselej prej, največ čestitek iz Češke, kar je srečo mojemu posebno všeč, ker češki narod že od prve svoje mladosti izredno ljubim in čislam, ker ga smatram kot jednega izmed najslavnejših, najizdatnejših, najmarljivejših in najnaprednejših plemen slavnega slovanskega rodú. Karkoli svojemu narodu želim, isto želim iz cele duše in celega srca tudi češkemu narodu; želim mu osobito v notranjih razmerah vzajemno ljubezen in edinost, na katero je odkazan posebnim načinom vsak narod, kojemu se je boriti za samostalnost, za pravo, svobodo in srečnejšo bodočnost svojo.“

Znana je istorija o dveh prepirljivih občinah, katerih sovraštva ni mogla ukrotiti ni nesreča. Ako je gorelo v jedni občini, niso prihтели sosedje iz druge občine na pomoč, temveč postavili so se sredi vasi z rokami na hrbtu in škodoželjno zrli v divje plamene, ki uničujejo posestva sovraženih sosedov. Sevéda so ti v nesreči svojim sosedom jednako vračali. Posledica temu bila je, da ste obe občini trpeli velikansko škodo, in to ju je napotilo gojiti vzajemno pomoč. „Danes meni, jutri tebi,“ ali „Roka rokó umiva“, to je pač staro reklo, ali resnično. Po življni katastrofi, ki je hudo zadela zlasti kraje, bogate in siromašneje, koder osobito prebivajo Čehi, našli so se fanatiki, ki so izdali géslo, naj se Nemec tako obnaša nasproti Čehu, kakor prej napominani občini. Zibelj tega gésla nemške nestrpnosti je — Liberec (Reichenberg). Tamošnji nemški narodni list kliče: „Pamтите, Nemci, in spominjajte se rojakov svojih, prizadetih po poslednji nesreči!“ Razložno in umevno torej list pozivlje Nemce, naj prispevke svoje vpošiljajo izrečno za Nemce, oškodovane po povodnji. „Dežela bodi razdeljena in ločena tudi v ljubezni do bližnjega in vzajemnosti v nesreči!“ — také slóve torej poziv onega lista.

Vzlic vsem skušnjam, katere so čutili v národni borbi Čehi, dvojim, da bodo te besede našle odmev mej Nemci. Kaj bi bilo z nami, ko bi jedna narodnost tiščala žepe pred nesrečo sosedov druge narodnosti? Čehi so pomagali v nesreči Nemcem, Nemci pa Čehom — dokazov je mnogo. Pri katastrofah, katere zapuščajo za seboj kot sledove: razvaline, glad in bédó, nihče ne vpraša po národnosti. Glas liberškega lista je pa kuriozitetá za raziskalca o človeški duši in opazovalca kulturnih in národnih odnošajev na Češkem.

V zadnji seji mestnih odbornikov naših je bilo skleneno, da bode Karolov most zopet zgrajen v svojem prvotnem veličastvu; dovolilo se je 30.000 gld. za predložna dela k popravi mostú. Tekom 10. let se je za popravlanje tega zgodovinskega mostu potrošilo 66.000 gld. Samo jednega stebra poprava stala je leto za letom po 5000 gld. Zveza mej Malo stranjo in Starim mestom priredila se bode bodi-si z začasnim mostom ali pa pontonovim, najbolj pa inženérji za zdaj priporočajo železno sostavo preko podrtih stebrov. Ta konstrukcija bila bi v 10. tednih izgotovljena in bi veljala 100.000 gld. Včeraj je pregledala komisija veččakov stebre kamenenega mostu. Polovica stebrov se mora znova zgraditi. Soha sv. Frančiška Ksav. leži na tri kose razbita v vodi brez desne roke in umetelnega križa, kojega je neki delavec že — prodal; istotako soha sv. Luidgarde; najkрасnejši sobi bili ste te dve izmej vseh 30 na mostu. To umeteljno delo Propopovo je bila izbornó izgotovljena skupina štirih orjaških orientalov, zastopnikov azijatskih narodov, kojim je svetnik oznanoval sv. vero. Često sem videl stati pred to skupino cele tolpe tujecev, občudu-

jočih prekrasne sohe, mej katerimi je umetnik sam upodobljen v sobi kneza, pred sv. Frančiškom klečečega. Izguba je tem večja, ker ni od te skupine nobenega odlika, še manj pa kake — fotografije!

Pri deželnem podpornem odboru se je doslej nabralo 371.147 gld. 20 kr., razdalo že 21.700 gld., 39.447 gld. je na razpolaganje, 300.000 gld. so pa vložili v hranilnico Iz Veltave so pa potegnili od onih 20 utopljenih zakopnikov povsem 13 nesrečnežev.

Eminenca kardinal grof Schönborn, ki je takoj v početku povodnji izražal živo sočutje revežem in je sam poplavljené kraje in mestne ulice obiskal, jim pomagal, spominja se pri vsaki priliki te bédó. V dokaz bodi njegov pastirski list, ki je bil minolo nedeljo čitan po vseh cerkvah praške nadškofije, potem so pa nabirali milodare. Brez dvojbe, da bodo imele lepe besede kardinalove za reveže najboljši vspeh.

Petrograjski tednik „Zapadnoslávjanski Vjestnik“ govori v poslednji številki o nesreči, ki je zadela Češko, z najtoplejim sočutjem in s pravim umevanjem zgodovinskih spominov in novodobnih naporov češkega naroda. List pozivlje živo vse slovanske narode na pomoč nesrečnim bratom na Češkem.

Dnevne novice.

(Aféra grofa Künigl-a.) Kakor smo že poročali v našem listu, drznil se je pred kratkim praktikant tukajšnje c. kr. deželne vlade grof Künigl v hótelu „pri Slonu“ v Ljubljani, v krogu drugih vladnih uradnikov sramotiti javno na nečuden način in brez vsacega povoda naš slovenski narod. Vsled tega zavládala je po celem mestu, celó v pravičnih nemških krogih, opravičena indignacija. Občna razburjenost dala si je duška v tem, da se je zbral krog odličnih meščanov, ki je izročil deputaciji petorice, na čelu ji gosp. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški — nalog, da se pokloni gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju, da ga opozarja na omenjeni dogodek in ga prosi, da izvoli ukreniti potrebno, da se žaljenemu čutu narodnega prebivalstva dá popolno zadoščenje. Ta deputacija predstavila se je danes gosp. deželnemu predsedniku, in izročéč mu pismeno spomenico, izrekla mirno indignacijo mirnega tukajšnjega prebivalstva proti takim javnim insultom od strani od drugod došlega mladega uradnika, in dostavila prošnjo, da se izposluje njega odstranjenje iz kronovine, v kateri je pri ogromni večini prebivalstva za prihodnost izgubil zaupanje. Gospod deželni predsednik je deputacijo blagohotno sprejel in obljubil, — obžalovaje ta dogodek, — potrebno ukreniti. O rešitvi izročene spomenice poročali bodemo o svojem času.

(O naših političnih uradnikih.) Z Gorenjskega smo prejeli naslednje vrstice: „Nedavno je neki Dolenjec tožil v Vašem listu, da domačini zanemarjajo politično-upravno stranko in prepuščajo mesta pri politični upravi tujcem, ki ne poznajo narodovih razmer in niso zmožni njegovega jezika. No, nam Gorenjcem ne godi se boljše. V našem kraju sedé trije zlahtni gospodje, ki se dobro zavedajo svojega stanu, pa tudi svojega dostojanstva. Uraduje se skoraj izključno le v nemščini. Kmet si ne upa visoki gospódi vračati nemške odloke, hodi rajši od Poncija do Pilata, da zve, kaj mu pišejo gospodje v nemščini. In če se kdo drzne vrniti nemški dopis, dobi sicer slovenski odgovor, toda v taki slovenščini, da se Bogu smili. Za dokaz Vam priložim nemški odlok in njega slovenski uradni prevod, ki pa ne obseza, kar se nam v nemščini naznanja.“

(Ogenj.) Iz Rudnika se nam poroča: Minolo sredo zvečer okoli polu 8. ure je začelo goretí v Babni Gorici. Kako je ogenj nastal, ni še znano; toliko se lahko reče, da pogorelec nobeden tega ni storil. Ker je bilo silno suho in so poslopja stala blizu vkupe, razširil se je ogenj tako hitro, da ljudje še živine niso mogli rešiti; zgorelo je namreč devet prašičev, dve teleti in jedna krava. V četrú ure so bili štirje dobri posestniki skoro ob vse imetje. Le jednemu sta ostala skedenj in kozolec. Zgorela je tudi hišna oprava, obleka, žito, krma itd. Škode je do 20.000 gld. Pogorelci so bili zavarovani le za male svote. Gasit so prišli ljudje iz vseh bližnjih krajev, tudi Šmarčani so prihтели s svojo brizgalnico. Prav vro se je obnašal med drugimi gasilci g. Karol Lenčé z Lavrice, ki je tudi vsó

živino pogorelec sprejel v svoje hleve, dokler si jih nesrečneži ne zgradé.

(Pri občinski volitvi) v Postojini je bil za župana izvoljen g. Friderik Vičič, v odbor pa gg.: Fr. Kuttin, trgovec; P. Bezeljak, c. kr. notar; dr. Deu in trgovec A. Ditrih.

(Kdo se ne smeje?) Opavski občinski urad je kar nenadno pričel proti mestni policiji in izrednikom povodom pouličnih dogodajev z dné 7. t. m. v Opavi pri sokolski slavnosti preiskovanje. Vsled poznate ljubezni in naklonjenosti mestnih očetov v Opavi do tamošnjih Slovanov ta zadeva ni mogla priti v boljše roke! Ti ljudje, demonstrirajoči zoper dovoljenje češke slavnosti s tem, da so in optima forma odklonili odgovornost za javni red pri slavnosti, ti ljudje — pravimo — hočejo biti pravični sodniki pouličnikov, njim služočih. To je istotako, kakor da bi postal kozel vrtnar ali pa volk sodnik jagnetu.

(Kočevska nižja gimnazija) šteje nekda 91 učencev.

(Otroka so sršeni umorili) Iz Kamnika se poroča: V Prapretnu za Kalom sta minolo sredo zakonska Koštar pustila polletno hčerko pod varstvom sedemletnega dečka pod hrusko na vrtu. Deček je razdražil v drevesu sršene, ki so tako opikali otroka, da je čez nekaj ur umrl.

(Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji) poslal je g. Josip Prevec, abiturijent v Kranji kot prvosednik dijaškega odbora v Kranji, 25 gld, reci pet in dvajset gold., čisti dohodek dijaške veselice v Kranji, prirejene 24. avg. t. l. v korist „podpornemu društvu.“ Sršna hvala!

Občni zbor „Zveze slovenskih posejilnic v Celji.“ Gospodom, ki se bodo vdeleževali občnega zbora, naznanjamo, da se zbirajo v gostilni gosp. Košer-ja (Hôtel „Weisser Ochs“), kjer je tudi preskrbljeno za stanovanje.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) priredi jutri zvečer v svoji hiši domačo večerno zabavo s petjem, igro in tombolo. Upamo, da se bode zbralo v prijaznih prostorih obilo društvenih prijateljev.

(Prostovoljno gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano) priredi v nedeljo dné 5. oktobra ob 3. uri popoldne veselico z javno tombolo na vrtu dobroznane gostilne „pri Kraljiču“. Ker ima društvo človekoljuben namen in so dohodki namenjeni za napravo gasilnega orodja, pričakujemo, da se bode več gasilnih društev in ljubljanskih gostov vdeležilo veselice s tombolo. Imenovana gostilna bode skrbela za dobro pijačo in postrežbo.

(Staroslovenščina.) Kakor poroča „Zastava“, tiskajo se za barsko škofijo liturgijske knjige v slovanskem jeziku, toda ne s cirilskimi, temveč z glagolskimi črkami. Za to so dali dovoljenje sveti oče Leon vsled prizadevanja črnogorskega kneza in biskupov Milinkovića in Strossmayerja.

(Dobava kruha in ovsa.) Za zagotovljenje kruha in ovsa za leto 1891 se bodo za preskrbovalne okraje: Gradec, Maribor, Ljubljana, Celovec, Trst in Gorica vršile obravnave, in sicer v c. in kr. preskrbovalnih magacinih v Ljubljani in Celovecu dné 1. oktobra, v Gradcu in Trstu dné 7. oktobra, v Gorici in Mariboru dné 14. oktobra t. l. Pri obravnavaх oziralo se bode samo na pismene ponudbe. Natančnejši pogoji se lahko slednji dan od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne pri c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih ogledajo, dobé se pa tudi proti plačilu 4 kr. za tiskano pölo pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih, na željo tudi po pošti. — Splošne pogoje in ponudbeni formular je pa tudi v pisarni trgovske in obrtnijske zbornice v Ljubljani lahko ogledati.

(Na sv. Višarje) odide zadnji letošnji posebni vlak z znižano ceno v soboto dné 4. oktobra zjutraj povodom sklepa letošnjih božjih potov na rožni-venško nedeljo Cerkvena slavnost ta dan je na sv. Višarjih posebno ganljiva. Nádejati se je tudi ugodne vožnje na železnici, ker poneha ob tem času občno potovanje. Več o tem v današnjem inseratu.

(Načrt konjske dirke) dné 5. oktobra 1890 l. ob 2. uri popoldne na društvenem dirkališču v Zalci. A) Pričetna dirka. — Državna darila Jednuprežno; enkrat dirkališčin tir = 1 km. Za kobile in žrebee III. konjerejskega okoliša (savinjsko plemo), starost ne čez 4 leta. Posesnik mora dokazati, da je njegov konj istinito savinjskega plemena. Vloga 1. gld.; z zgubo vloge. Najmanj 5 oglašil. I. darilo 50 gld., II. darilo 30 gld., III. darilo 20 gl., IV. darilo 10 gl. in vsakemu po eno zastavo. B) Dirka plemenjskih

konj. — Državna darila. Jednuprežno; dvakrat dirkališčin tir = 2 km. Za kobile in licencirane žrebee III. konjerejskega okoliša (savinjsko plemo). Pri kobilah se mora dokazati, da so istinito savinjskega plemena in da so v teku zadnjih dveh let žrebetile. Vloga 1 gl., katera se nikakor ne vrne. Najmanj 5 oglašil. I. darilo 60 gl., II. darilo 30 gl., III. darilo 20 gl., IV. darilo 10 gl. in vsakemu po eno zastavo. C) Društvena dirka. — Društvena darila. Jednuprežno; dvakrat dirkališčin tir = 2 km. Za konje vseh dežel in neomejene starosti. Vloga 3 gld.; katera se nikakor ne povrne. Najmanj 5 oglašil. I. darilo 40 gl., II. darilo 30 gl., III. darilo 20 gl., IV. darilo 10 gld. in vsakemu po eno zastavo. — Pri dirki veljajo pravila dunajskega dirkarskega društva. Oglašila k dirki sprejemajo se najkasneje do 4. oktobra t. l. pri gospodu Frane Roble-ku v Zalci in so le takrat veljavne, ako se pri oglašilu tudi vloga plača. Posesniki morajo pri oglašilu konje natančno opisati, imenovati in na dan dirke predpoldne ob 10. uri predstaviti komisiji v Zalskem trgu; ob enem se bode vršilo žrebanje in razdelitev trakov. Vsakakoršna pojasnila o dirki daje društveno tajništvo v Zalci. Listi za sedeže na tribinah dobivajo so do opoldne 5. oktobra t. l. pri gospodu Josip Širci v Zalci; popoldne pa pri blagajnici na dirkališču.

Telegrami.

Dunaj, 27. septembra. Nemškemu cesarju so v častno službo prideleni: podmaršal grof Grüne, polkovnik Benkő huzarskega polka, čegar imejitelj je nemški cesar, in korvetni kapitan Sachs; v častno službo saksonskega kralja pa podmaršal grof Uexkuel, polkovnik Reinhold tretjega dragonskega polka in major baron Saar.

Pulj, 26. septembra. Cesar je poslal admiralu Sternecku telegram, v katerem pozdravlja z veseljem poročilo, da je oklopnica „cesarica Elizabeta“ bila srečno spuščena v morje. Nadvojvoda Frane Salvator in nadvojvodinja Marija Valerija kakor podmaršal vojvoda Virtemberški so danes zjutraj odpotovali. Cesarski namestnik tržaški se je podal v Trst.

Beli Grad, 26. septembra. Volitve v skupščino so se pričele zjutraj ob šestih. Do zdaj je oddanih vže 2851 volilnih listkov, kolikor jih ni bilo še nikoli. Volitve bodo izvestno jako živahne. Radikalci imajo večino povsod zagotovljeno. Sporazumljenje z ozirom na prevažanje prašičev je ugodno. Minister Tavšanović se vtegne v tej zadevi osebno podati v Budimpešto.

Atene, 27. septembra. Kakor poroča „Reuterjevo“ izvestje, izvršila se bode zaroka grške princesinje Marije s carjevičem skoro gotovo pri obisku cesarjeviča v Atenah. — Po poročilu lista „Ephimeris“ izvršila se bode v kratkem zaroka princa Jurija z drugo hčerjo vojvode Chartreškega.

Yokohama, 26. septembra. Predsednik odboru vnanjih naselbin je dobil štiri pisma, v katerih se mu preti s usmrčenjem.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 85 kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " 16%	88 " 25 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	964 " — "
Kreditne akcije	308 " — "
Francoski napoleonid.	8 " 95 "
Cesarski cekini	5 " 35 "
Nemške marke	55 " 40 "

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokriče na 24 ur v noč
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
26	7. u. zjut.	744.8	14.4	sl. zvh.	dež	2.40 dež
	2. u. pop.	745.9	17.2	sl. svzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	745.9	12.6	"	jasno	
Srednja temperatura 14.7°, za 0.8° nad normalom						

Preklic.

Ako sem v Žužembergu v gostilni pri g. Požu zoper zavarovalno društvo banko „Slavijo“ in gosp. Ivana Hribarja kake nerresnične besede govoril, preklicujem.

(1) **Hugo Böhm.**

Organist in cerkvenik

dobi takoj službo. Prednost ima oni, ki je zmožen voditi moške zборе. (2-1)

Cerkveno predstojništvo v Št. Lambertu pošta Zagorje ob Savi.

Zadnji letošnji posebni vlak

Trbiž in na sv. Višarje

(2-2) z znižano ceno

odide iz Ljubljane južni kolodvor

v soboto 4. oktobra 1890 ob 9 uri 15 m. dopoldne.

Cene in druge naredbe so ko prej pri enakem vlaku in se razvidijo iz prilepljenih plakatov, kateri se, kakor tudi vožnji listki dobivajo pri odboru za potovanje v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvirni carbolineum

varuje trajno (16-14)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, gospodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami, oštorjenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostna za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost neprekošeno najamčena. 5 kgr. 1.50 gld., 100 kgr. 16 gld. z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Ratisboni in na Dunaji, X. okraj, Koptergasse Nr. 20. (Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani.

Št. 17.554.

Plinovi motor na prodaj.

V četrtek dné 9. oktobra 1890 dopoldne ob 10. uri se bode v mestni klavnici postavljeni

plinovi motor dveh konjskih sil

zistem „Otto“ prodal potom očitne dražbe.

K tej dražbi, ki se bode vršila ob določeni uri v mestni klavnici, vabijo se kupei z dostavkom, da podpisana mestna občina do dneva dražbe sprejema tudi pismene kupne ponudbe.

Mestna občina ljubljanska,

dné 25. septembra 1890.

MATIJA HORVAT,

čevljarški mojster

V Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32

priporoča se v obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

za gospode, gospé in otroke,

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše oblike. (11-8)

C. kr. priv. zavarovalnica

ASSICURAZIONI GENERALI

(Obéno zavarovalno društvo v Trstu.)

(Ustanovljeno l. 1831.)

Jamstveni zaklad družbe	gld.	40,758.238-42
Iz za ust. je plačala družba škod za . . .		227,371.631-43
Zavarovalno stanje v oddelku za		116,904.648-39
Premijski listi in premije, ki se bodo v poznejših letih pobrale v odd. zavarovanja zoper požar		23,544.053-22

Družba zavaruje:

1. na človeško življenje v vseh mogočih sostavah.
2. Zoper škode po požaru na cerkvena, graščinska in kmetijska posestva, stanovanja in gospodarska poslopja in njihovo vsebino, raznovrstno blago, žetve, les in oglje na prostem, kakor tudi zoper škode vsled podiranja in spravljanja, vsled strele, plinovega razpoka in onega pri parnih kotlih.
- Občinam, cerkvam, samostanom, pobožnim ustanovam in graščinam dovoljuje Assicurazioni Generali 20% odpust normalne premije.
3. Zoper škode vsled prevažanja na blago, pridelke, ladje in druga prevaževalna sredstva mej prevažanjem na morji, rekah, prekopih, jezerih in po suhem s poštnimi vrednostnimi pošiljatkami vred.
4. Zoper škode vsled razbitja zrcalnih oken in ogledal.
5. Zoper telesne nezgode na račun prve splošnje zavarovalne družbe zoper nezgode na Dunaji.
6. Zoper škodo po toči na poljske pridelke na račun »Ogerske zavarovalne družbe po toči in protizavarovalne delniške družbe v Budapešti«.

Pri zavarovalni stroki na življenje jaméjo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednostij:

veljavnost polic v slučaju samoumora, dvoboja itd. po petletnem obdobju; nezastavljene police ne morejo ugasniti po triletnem obdobju;

pravica do obnovljenja (tekem 3 mesecev) polic, ki so ugasnile zaradi neplačevanja zavarovalnin, popolnoma neodvisno od zdravja še živečega zavarovanca; omejitve ničnostih razlogov za slučaj nameravane in dokazane goljufije;

brezplačno razširjenje zavarovalne veljavnosti do zneska 15.000 gld. za slučaj, ko bi bil zavarovavec poklican k črni vojski, in sicer po enoletnem obdobju; zavarovanje ne preneha mej vojskim službovanjem za zavarovance, ki so člani stalne vojske ali domobranstva, ter se v tem slučaju priračunavajo najnižje dopolnilne premije.

Nevojniki na suhem (uradniki vojaške pošte in brzojava, vojaški zdravniki, vojaški živinozdravniki, vojaški lekarnarji, vojaški duhovniki, računski in intendantni uradniki) ali vojniki na suhem od feldveblja navzdol ne plačajo dopolnilnih premij, za vojskino zavarovanje do zneska 3.500 gld., ako je policia že tri leta veljavna.

Zavarovalni oddelek na življenje je popolnoma samostojen. Ima lastno premoženje in je od drugih strok tako ločen in neodvisen, da tudi slučajna zguba pri zavarovanju zoper požar ali škode pri prevažanju ne more vplivati na to stroko.

Družba jamé za olajšave, ki se strinjajo z zdravim trgovskim poslovanjem, tako pri odmerjanju zavarovalnin, kakor tudi pri likvidaciji škod, katere vedno točno izplačuje. (21)

Glavni zastop v Ljubljani:

C. Tagliapietra,

Gradišče št. 4.

Prva kočevska domača obrt

upraviteljstvo in prodajalnica je

Šelenburgovo v Ljubljani Šleimerjevo poslopje

se priporoča v izdelovanje najlepših okvirov za fotografije in slike. Velika in izborna zaloga krožnikov iz javorovega lesa z napisi (monogrami), grbi, znamenji itd., tobačnih pip, cevi za smodke in cevi iz višnjevega lesa, palic, sezualnikov, pletenic in vóz za otroke. Postrežba točna, uljudna in cena. (3-3)

pripravljen od lekarja GABR. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplívno zdravilo, katero krepi želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 stekleničic za gl. 1-36; po 24 za gl. 2-60; po 36 za gl. 3-84; po 44 za gl. 4-26; po 55 za gl. 5-26; po 110 za gl. 10-30; po 550 za 50 gld.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. le v Ljubljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. (60-4)

Vinko Čamernik,

kamnosek.

v Ljubljani, Parne ulice št. 9, bližala tik mesarskega mostu.

se najuljudneje priporoča prečastiti duhovščini v izvršitev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,

slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načrtih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobni spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališči stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno drakrat na leto in sicer pomladi in pred Vsemi svetimi.

Se posebej opozarja na krasen, od kajnahtalskega, kararskega in črnega marmorja izgotovljen

spomenik,

kategora prodá po primerno jako nizkej ceni.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela,

katera fino, trpežno in ceno izvrši. (4)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zeló nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste

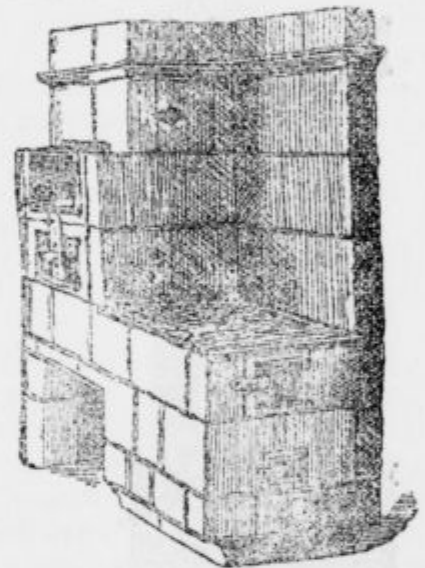
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(40)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dorski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Dunajske razstavne srečke

à 1 gl.

Le malo jih je še!

11 srečk 10 gld.

6 srečk 5 gl. 50 kr.

Glavni dobitek

50.000

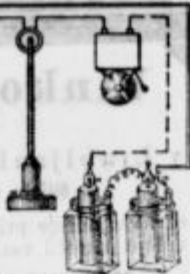
gld. vrednosti.

Žrebanje že 15. oktobra.

Srečke po 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani. (3)

Hišni telegraf

brez telefona
le gld. 4'50
in višje.

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priloga svojo izborna zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

šteditlnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvišuje točno, poceni in zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v poljubni dolžini. Slednja priloga še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem načinu; popravlja tudi že napeljane pohabljenе strelovode, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „elektrometrom“.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krilasti klavir, pianine (52-32)

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh. Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld., 550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld. Klavirji družih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod najugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

P. HILZER,

ces. in kralj. v Dunajskem

dvorni zvonar Novem Mestu

priloga zalogo zvonov za zvonike, lepo- in soglasne zvončke vsake velikosti in vsakovrstnega glasū.

Za določen glas, popolno in čisto ubranost in blagoglasje zvonov se jamči, kakor tudi za lepó umetaljno litje in najboljšo rudaino.

Nadalje priloga jarme in druge reči za zvonove iz kovalnega železa in iz lesa po svojem najboljšem in priznatem sistemu za lāhko zvonjenje

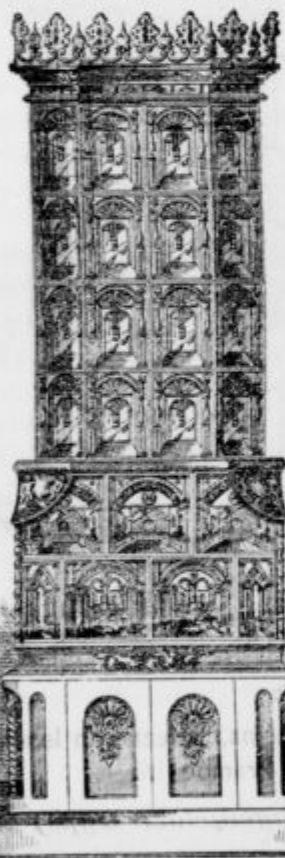
Naročeni predmetje izvršujejo se naglo, cenó in z najugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1835. ustanovljena tovarna je prodala že 4710 zvonov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odlike: Zlati križec za zasluge s krono l. 1887., „dve svetinji za napredek“ dobljeni na dunajski svetovni razstavi 1873. l. za zvonove dunajske votivne cerkve. Odlika zlate svetinje na dunajski obrtnijski razstavi 1880. l. in častne diplome na obrtnijski razstavi 1889. l. v Budejicah (Budweis) itd. itd. Vrhu tega mnogo priznanj za izvrstne izdelke. (24-17)

Lepoglasne zvončkulje s štirimi zvončki za zakristije po 25 gld in višje. Lepoglasne altarne zvončkulje od alpaka s štirimi zvončki po 14 gld., s tremi po 11 gld.; od medi (mesinga) s štirimi zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazi in ceniki se pošiljajo brezplačno.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta št. 29

priloga prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujavo, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo

pri (40-27)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Važno za zdrave in bolne!

Najboljše in priporočljivo sredstvo proti glavobolu, boleznim v želodcu, v prsih, na pljučih, obistih, jetrah, dalje proti protinu in proti živčnim boleznim, proti kašlju, hripavosti, uspešno za otroke, dojenčce, prebolele, za ženske pred in po otročji postelji, bledične, krvirevne sploh slabotne osebe je

Trnkóczyjeva

hmelova sladna kava,

katera je najbolje dijetetično okrepujoče in tečno sredstvo, od mnogih zdravnikov kot »izvrstno«
priporočeno.

Zamotek 1/4 kilo teže velja 30 kr. Najceneje se kupi v zavojih po 4 kile, v katerih so 4 zamotki. Dobiva se pri izdelovalatelju

Ubald. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani,

dalje v glavnih zalogah lekarjev na Dunaji: V. pl. Trnkóczy-ju, 5. okraj, Hundstürmerstrasse št. 113; dr. Otto pl. Trnkóczy-ju, 3. okraj, Radeckijev trg št. 17; Jul. pl. Trnkóczy-ju, 8. okraj, Josefstädterstrasse št. 30; v Gradcu (Stajarsko): Vendelin pl. Trnkóczy-ju, lekarju; dalje pri vseh lekarjih, trgovcih, droguistih itd., pristne le v zamotkih, ki imajo zgorajšnjo oblastveno vknjiženo znamko.

Razprodajalcem dovolim znatni popust. (7)

Ravnokar je izišla knjiga:

Izpovedanja TAXIL:

18 pol 8°. bivšega

Cena 60 kr., po pošti 65 kr. prostomisleca.

Dobiva se

v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Trgovina z železnino

Albin-a C. Ahčin-a

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8,

priloga svojo bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izdelanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriškanih gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vendar trpežnih, zobov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komate, potem rož, steslecev, ôs, zavornic za vozove, okov za vozé itd., šin za kolesa, podkev, cokel, konjskih žabljev, slokih žag, kôs, srpov, slamoreznih kôs, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj. (28-20)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.